

Povzetek revizijskega poročila **Učinkovitost upravljanja odlagališča nenevarnih odpadkov** **Gajke**

Računsko sodišče je revidiralo učinkovitost **Javnih služb Ptuj, podjetja za izvajanje gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti, d.o.o., Ptuj** pri upravljanju odlagališča nenevarnih odpadkov Gajke in učinkovitost **Mestne občine Ptuj** pri upravljanju odlagališča nenevarnih odpadkov Gajke ter pri nadzoru in usmerjanju Javnih služb Ptuj v delu, ki se nanaša na upravljanje odlagališča nenevarnih odpadkov Gajke, v obdobju od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2021. Po mnenju računskega so bile Javne službe Ptuj pri tem **učinkovite**, medtem ko je bila Mestna občina Ptuj **delno učinkovita**.

Javne službe Ptuj so v obdobju, na katero se nanaša revizija, na odlagališču nenevarnih odpadkov Gajke odlagale odpadke v okviru dovoljenih količin iz okoljevarstvenega dovoljenja. Po letu 2015 na odlagališču niso več odlagale mešanih komunalnih odpadkov, ampak so jih predajale drugemu izvajalcu odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov. Po letu 2016 so prenehale tudi z odlaganjem kosovnih odpadkov ter nevarnih odpadkov z vsebnostjo azbesta. Ob dejstvu, da investicija v nadgradnjo odlagališča ni bila izvedena, so Javne službe Ptuj izvajale minimalen obseg odlaganja nenevarnih nekomunalnih odpadkov. S tem so Javne službe Ptuj vzdrževale stanje, da niso nastopili pogoji za začetek postopka zapiranja odlagališča.

Javne službe Ptuj so zagotovile finančno jamstvo za zaprtje odlagališča nenevarnih odpadkov Gajke. Finančno jamstvo za leto 2015 so zagotovile z bančno garancijo v zahtevani višini. Za leta od 2016 naprej pa so ga zagotavljale na način, da so za vsako leto Agenciji Republike Slovenije za okolje predložile izjavo kot upravljavec odlagališča z zavezo, da imajo v svojem finančnem načrtu oblikovane rezervacije v višini finančnega jamstva, ki so namenjene izključno izpolnitvi obveznosti iz okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča. Ob tem pa niso izvedle aktivnosti, da bi bilo finančno jamstvo že v letu 2016 vključeno v ceno izvajanja storitev gospodarske javne službe odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov.

Mestna občina Ptuj je v obdobju, na katero se nanaša revizija, izvajala aktivnosti za nadgradnjo Cero Gajke in v okviru tega tudi aktivnosti za nadgradnjo odlagališča nenevarnih odpadkov Gajke, vendar je Mestni svet Mestne občine Ptuj v letu 2020 sprejel sklep o začetku postopka zapiranja obstoječega odlagališča. Sprejem odločitve o neizvedbi investicije po tem, ko je že bila izvedena vrsta aktivnosti, ki so potekale več let, in je bilo zanje porabljenih 1.451.378 EUR (od tega v obdobju, na katero se nanaša revizija, 39.990 EUR), ne da bi bila izvedena poglobljena strokovna analiza obeh načinov zagotavljanja odlaganja odpadkov v daljšem časovnem obdobju, ne prispeva k smotrnosti poslovanja.

Mestna občina Ptuj je nadzirala in usmerjala Javne službe Ptuj pri zagotavljanju finančnega jamstva za zaprtje odlagališča. Od leta 2016 naprej je potrjevala izjavo, da imajo Javne službe Ptuj v finančnem

načrtu oblikovane rezervacije v višini finančnega jamstva, ki so namenjene izključno izpolnitvi obveznosti iz okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča. Potrjevala je tudi finančni načrt, v katerem je bila oblikovana rezervacija v višini vsakoletnega zahtevanega finančnega jamstva, in načrt obvladovanja tveganj v zvezi z obratovanjem odlagališča, ki sta bila priložena izjavi.

Mestna občina Ptuj je izvajala investicije in izplačevala odškodnine zaradi obratovanja odlagališča nenevarnih odpadkov Gajke, ne da bi imela izdelane kriterije. Določitev posameznih investicij, kot izhaja iz pogodbe o pravicah in obveznostih Mestne četrti Jezero, ni temeljila na predhodno določenih kriterijih, ki bi izhajali iz primerjave obsega razvitosti oziroma obstoja infrastrukture za zadovoljevanje potreb prebivalcev med posameznimi območji Mestne občine Ptuj. Takšen način določitve investicij zaradi omejenih finančnih sredstev, s katerimi razpolagajo občine, pomeni tveganje za neenakomeren razvoj infrastrukture med posameznimi območji Mestne občine Ptuj. V obdobju, na katero se nanaša revizija, je vrednost izvedenih investicij znašala 643.345 EUR.

Mestna občina Ptuj je pri določitvi upravičencev do odškodnin in drugih bonitet smiselno upoštevala pogoje za načrtovanje in gradnjo odlagališč, ki so bili določeni v Pravilniku o odlaganju odpadkov. Pri tem pa ni imela študije ali kakšne druge strokovne podlage, ki bi ji omogočila določitev upravičencev do odškodnin in drugih bonitet, njihove višine ter časa izplačevanja na podlagi objektivnih kriterijev, ki bi odražali dejansko stopnjo negativnih vplivov na okolje zaradi obratovanja odlagališča, prav tako pa tudi ni imela študij ali drugih strokovnih podlag, iz katerih bi izhajalo, v kakšni meri je bila zmanjšana kakovost bivalnega območja v Mestni četrti Jezero in kakšno bi bilo primerno nadomestilo za zmanjšano kakovost bivalnega okolja, ki ga je občina dogovorila z Mestno četrtjo Jezero.

Ljubljana, 3. julija 2023